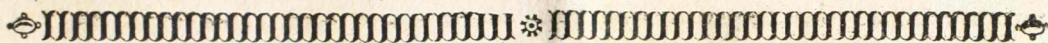

Erdélyi Híradó

Szombaton, $\frac{4}{9}$ (Április 9-dikén) 1831

Spanyolország—Nagybritannia—Franciaország—Belgaország—Lengyelország—Sardinia—Görögország—Törökország—Magyarország—Eldő Jőféle borok—Hirdetések—Nzti. Társ. 15-dik Szám.

SPANYOLORSZÁG

A' Messenger de Chambres mártz. 20-dikáról, az itt következő tudósítást hozza Spanyolországból: "A' mádridi udvari Híradó mártz. 12-dikéről hírré ad egy hivatali tudósítást Quesada Generáltól (Andalusia' Gen. Kapitánya), mely jelenti, hogy a' békételenek Leon szigetén, 400-an letették fegyvereket. Jelenti még egy banda' széjjel-verettetését, kik a' Ronda bértzekből jöttek, s vezették, Manzanarest, 40 emberrel együtt, kiket a' San Roque-i táborban fogdostak-el, agyon lövöldözték. — A' pampelunai várvédet megszaporították.

NAGYBRITANNIA

London, mártz. 10. — Angliában mindenfelé csak a' legszívesebb öröm uralkodik; nincs Londonban egy Egyházmegye is, egy város-is az ország' belsejében, melynek a' lakosai össze nem gyűlnének, hogy a' Parlamentbe Kérőírásokat, a' Királynak köszönő udvarló-írásokat, a' javallottt Parlamentreformálásért, ne szózatolnának. A' konstitúziós felpezdülésnek olyan pillantataiban, az idegen, saját érzékenységeivel is észre-veheti, hogy a' britannus nép legszabadabb a' régi világából. London városa' kösségtanátsának köszönő Adressét, melyet olyan nyelven írták, mint hív de szabad Státuspol-

gárokhoz illik, tegnapelőtt adták által a' Lordmayor és a' Kösségtanáts, a' Királynak, nagy pompával. Több hivató követte az első Magistratus-szeméjket a' palotához 100-nál, és Öfge. elfogadta az Adresset, körül-állva familiájának egynehány tagjaitól, minden Ministerektől és más udvari Tisztviselőktől; külső országai Követek is voltak jelen a' pompánál.

Minekutánna tsaknem minden, talantommal bíró tag a reformu mellett vagy ellene beszéltek; elvégezte végre az Alsóház a' Bill-nek magának bevitelét is. Már ezután nem sokára a' tzikkejeken fognak vetekedve-értekezni, valamint azon nagy kérdés felett, — elolvastasson-é az másodsor, mely ezt teszi: Ha a' mostani Alsóház beveszi-é azt vagy elveti. Az ellenfél beszédeire, rendszerént tsak vállatvonítanak; még a' Torie-k is, kívül a' Parlamenten, alig méltóztattak azt olvasni; tsak az ő' Rottenboroughjok fekszik nekik szíveken. Hoz itt fel egy példát az ő' politikai megromlottságok-felől; kik még ez órában is, a' parlamenti Beszédre pénzzen veszik a' bünösöket.

Az Alsóházban, Sir Ch. Wetherell az itt következő festéssel mázolja-be, több hasonló sarcasmusain kívül, a' reformplánumot: "Az országlovszék azt állította, hogy az ország' intézeteit fel akarja tar-

tani, és még is az ő reformplanuma, formájára és léteré-nézve, tsaknem meg-eggyez az 1649-dikével, a' Monarcha' meggyilkoltatása és a' Pairség' eltörltetése után. Althorp és Komp. (rendre!), no, jól van, a' nemes Lord's az ő pajtássai a' Cromwell' nyomdokait követik, Fairfax és Komp. — Nem vagyok én azok közülvaló, kik magokat minden reformálásnak ellene szegeznek; soha-se tagadtam én, hogy a' választó-törvény semmi jobbítást nem szenvedhetne, vagy hogy képviseletlen Helységek ne vólnának, melyekre a' választó birt-okot (just) által lehetne tenni. De a' rendszabás' védelmezői azt mondják: "ha ti a' mi' feltételeinket helyben nem hagyjátok; úgy, minden reformálás' ellenségének mutatjátok magatokat. Ez a' logica talán nagyon jó lehetne Downingstreetben (Wellington lakhelye); de ha valaki azzal egy' Semljés-ből elébe állana, a' betsületes' semljésütő kalapátsozt kapna, hogy azt, valamint a' rossz garast, a' ből asztalára szegezze. Némelljek azt gondolják, hogy az egész dolog tsak próba. Nem tettek-e ez' újjabb időben igen is sok experimantumot? Nintszen-e olyan műhely, a' hol politikai durva kovátsok újj konstitúciókat koholnak az egész Európának? Egy olyan időben, minden Státusok oly' nyughatatlan mozgásban vannak, talán próba-vagy felfedező útra akarják Angliát a' nemes Lord' hajózáslója alatt küldenia' tengerre, hogy újj konstitúziót keressen! Nem-régiben, külön-biztosságot küldöttek-ki, hogy a' szegény takátsokat, kik egynehány munkamivet elrontottak, megítélje: a' Kabinét pedig, minden törödes nélkül, a' Parlament' egész politika műszeret akarja elrontani, és a' Ministérek olyan kívántsik az újj választótörvény erant, hogy magokat a' nemes Hadfize-tőmester' megbízóivá teszik, és ötet, Kép-

viselőjökké választják. Azt gondoljátok hogy a' konstitúciónak tsak ezen ága mellett fognak megmaradni? Ha egynek a' privilegiumát elveszszük; nem vehettjük-e azt éppen úgy el a' másiktól is? Melyik más kezesség alatt állanának az Egyház', a' Pairség', az ang. Bánk', a' keletindiai Kom-pánia', minden Kösségek' és Eggyesületek' konstitúziós Chartái az országban? Az 1805-dik esztendőben, Nottingham városának a' jutott eszébe, hogy egy processiót tartson, melynek homlokán egy, okosság' istenasszonyának nevezett Dáma állott. Ez a' Dáma egy olyan rangból vólt, melynek betsit nem irigyelhetni, és egészen tricoloroson vólt bemázolva. A' nottinghami Torie-k, kik ebben a' tzandra asszonyféleiben, nem akarták látni a' szabadságot és okosságot perszonalifikálva, nem kaptasolták magokat a' pompajaráshoz; tehát, az Okosság' tisztelői a' Torie-k' hatzukaiának a' sebjait, kivagdalták; a' nélkül hogy a' város' Magistratusai, kik szintúgy az istenasszony-nak hódoltak — kaku korakós kákon on — magokat a' rendtelenségbe elegyítették vólna. Most már hatalmat adtak a' vidéki Magistratusoknak, hogy a' város' békessége' fenntartására segítenék a' Torie-kat: de Fox, mérgesen ellene szegezte magát ezen tettnek, és úgy írta azt meg, mint olyan esetet, mely, ha elkövetnék; az ország' minden Eggyesülete' eltörlésére vezetne.

Nem tudom, ha Fox nem látta-e telescopiumos szemekkel előre a' mostani Kabinét' javallatait; hanem azt, tudom, hogy ezen Kabinétigen betses tagjai, nem utalónak Foxra. Már is visítanak a' Radicalisok megettem, hogy igazában semmit-sem tettek, ha az egész nép nem szózatolhatna; sőt inkább, ismét két felekezetre fogna az oszolni. Most hát igazán mondom, — ez-e az a' gyógyítószer,

az olaj, melyet ti a' sebbsépegettetek? A' megböldögült LangJános' módját követitek ti, ki az ő' patiensével Schädennel mindég oly' fundamentomoson bánt, hogy nem-sokára megszabadította őtet ez élet' minden fájdalmaitól. (A' gyűlés' szünteleni nevetése hova-tovább harsogó erőt vesz'). A' mostani egyesült Kabinét — egyesülvén a' privilegiumok' elrablására, valamint VIII-dik Henrik meg-eggyezett az Egyház' tulajdonának confiscatiójában — ez az egyedülvaló és egyesült Kabinét, nagy kímellő-ígérettek által jött hivatalára. Vegyük-fel pl., — amaz igen tisztelt Baronet, az Admiraltas' első Lordja (Sir James Graham) megjelenne az ő' megbízói, a' Cockermonth' comberlandi Szabadosok előtt, és azon Szabadosoknak olyan diszes beszéddel szóllana, melyet én hijjába próbálnék követni. Elő-áll a' tisztelt Baronet' committensei között egy, talán Árendás, 's azt mondja: "No, Sir James, mit tettek miértünk? pedig nagy kímelléseke ígértetek nekünk. Levettétek-é rólunk a' szalad-taksát?" — "Nem, fogja felelni a' tisztelt Baronet, azt, nem tettük." — Nohát, Sir James, az assessed-taksát, még is tsak eltörlöttétek?" — "Óh bizony nem, tsupa lehetetlen volt az nekünk." — "Hát az Istenért, Jákob Uram, mit miveltek 'hát? Ere, az Admiraltás első Lordja kéntelen lessz ilyen-formán felelni: "Megállj, megmondom én nektek, jó barátom, — nem vettünk ugyan rólatok el semmi adót; de elvettünk 62 Parlamenttagot." (leírhatatlan nevetés). Ezt tehát Cockermonthban, rendkívül furtsa leleménynek fogják tartani; de itt, Nagy-briannia' Népköveteinek' háza előtt állani elő, és a' gyökér-értelmeket és józan okokat kell elő-mutatni, — miért javallják nekünk a' Ház' tagjainak nagy részét tsupa kényszerént elszakasztani. A' Crom-

well' híres-harangos Parlament-purgátiója jut ezúttal eszembe. A' nemes Hadfizetőmester (Russel Lord) mint Pride Óbest. Következője, a' Cromwell' régi Receptjét akarja most ismételni, és 168 tagot kiküszöbölni; minél-fogva én azt javallom, hogy a' rendszabást nevezzük Russel-purgátiónak." — Az Attorneygeneral, Sir T. Denman, szerentsét kíván az ellenkező tisztelt tagoknak, hogy az ő' parlamenti életeknek halotti-beszédénél oly' jó kedvek tud lenni: azután, megfelel a' halotti Predikátor' ellenvetéseire, mint a' birtok' kebeléből, úgy a' Históriaikéből is.

A' Brighton Gazette ezt mondja: "Middön a' Ministerek' plánuma, először Brightonban a' Király' kezébe jutott, nagyon megütközött ŐFge. a' nagy reformatión: de későbbben, a' rendszabások' jobb megfontolása után, teljes helybe-hagyását adta Ő. Egy, — 17 lapból álló Levélben esett ez meg, az utolsó időnek, egy elmével bővölködő Statusdocumentumában." — Ere a' Courier így felel: A' Király nem bosszankodott. Végig ment a' reformbillen, és némely jegyzéseket tett ahhoz, melyek osztán egy elmés Levélben Grey Grófhhoz, össze kaptoltattak. Az ŐFge. jegyzéseinek tsak az a' tzelja, hogy meg-eshető okos ellen-mondásokra a' bill' részeiben, ügyelet legyen. A' Király' Levele egy igen fontos Statusdocumentum, és győződelemmel lehet a' Boroughbridge-i tisztelt tag' (Wetherell) vélekedése ellen felhozni, ki azt láttzik hinni, hogy egy Király nem lehetne szintúgy elmés ember, mint más embertársai.

London, mártz. 23. — Ma-reggel 4-édfél órakor végezték-el az Alsóházban a' Reformbill feleit folytatott hosszas értekezésveteket, 's annak második felolvasására szózatolván, a' Ministerek éppen egy

szózat-többséggel nyerték a választótörvényt, 502 -- 501 ellen.

A Times panaszolkodik az usoráskodó monopoliom felett, melyet a Posta-tisztek Londonban a külső-országi Híradókkal elkövetnek. Az augsburgi Allgemeine Zeitungot pl., mely Németországban 1 font Sterlingen kél, adták Londonban 8 fonton. Hibető, a frantziaországi Journalokat is így terhelik. Mindenütt így talál akadajta a külsőországi kereskedés Angliában.

FRANTZIAORSZÁG

Az Indicateur de Bordeaux írja Bayonne-ból, mártz. 11-dikén: "Ezen pillanatban halljuk egy Kurirtól, ki mártz. 8-dikán délutáni 2 óraker utazott-el Madridból, hogy a tengeri Kadetok' oskolái és a Veterinaria oskola' nevendékei Leon szigeten fellázzadtak és a konstitutiót kihirdették. Egynehány ellenek küldött katonaság kéntelen volt magát visszavonni. Cadiz-is éppen azon éntelemben mozgott; midőn Olivier Gouverneur meggyilkolták; s az elfutott Torrijos Generált, ki a gibráltári öbölben volt, s azután Cadiz-ba ment, Fő-Generálnak kiáltották-ki. Egy reg. tengeri katonaság adta magát legelébb meg. Madridban, azt beszéltek a Kabinét Kurir elmentelekor, hogy az országglószék tudósítást vett a felkelésről Valenciában és Mancha tartományban. A Spanyol Konzul Bayonneban hivatali tudósítást vett, mely a mondottaknak nagyobb részét megerősítette; de, hozzá-veti, hogy mindent ismét megfolytatt a Queda Gen. katonasága. — Az ang. Követ, az ő Madridból Londonba folytatott útjában, 10 és 11-dike között, Bayonne-ban halt.

Páris, mártz. 15. — A tegnapi ülés kimenetele a Palais-Royalban, valóban ugyláttzik kiesni, a mint azt gondolták: a bekességet kell fenntartani. Lengyel-

országra-nézve, beie akar ebbe szállani az országglószék, de tsak diplomaticai úton; éppen úgy, lehetőleg, Olaszországra-nézve; valamíg-tsak nem Piemontól van szó: de Belgiumnak, úgy-láttzik, meg akarja Luxemburgot tartani.

Mártz. 16. — A köztársasági felekezet régen dolgozott azon, előmettel, hogy a Királyt és a Palais-royalt gyanúba vesse, hogy azok az öregebb Familia' vissza-jövetelére dolgoznak. Különösön a Királyné' mondásait hirdették-el, hogy ők tsak mint helytállóinak tartják magokat az elkergetett familiának 'sat. Igaz, nem igaz, — azt, nem lehet tagadni, hogy a Palais-Royal' magaviselete, az új dynastianak könnyű játékot tsinál. Ez a titkos oka a Baude Ur' javallattjának, hogy X. Károly és az ő Familiája örökre számkivettessenek; és szintűgy tulajdon indítója az Eggyesületeknek, melyek minden tartományban formalódnak, hogy pénzti, idegeen-habon' esetében, vagy a Bourbonok' próbatételeikre-nézve a vissza-jövetelre, szerezzenek. Ezek a társaságok a köztársasági felekezet' mive, mely a mindenféle elterjedt bizodalmatlanságnak a Palais-Royal ellen, veszi-hasznát, hogy Frantziaország' nagy többségét, mely Köztársaságot ugyan nem kíván, de a Bourbonok' vissza-jövetelének még-is elege tenné azt, saját kezéhez faragja, és a dolgok' mostani állása ellen elő-vegye. Ez az eggyik gyümöltse a kéttéséges systemának, melyet a Palais-Royalban, az úgy képzelt finomságból, s egy nagy diplomatikai éppenségnek álmódoszásában bevettek, és a mely lassanként, a legjobb hajlandóságuakat és legjobbtévöket elidegenítette és békételeneké tette, s a mely, inkább mint minden más, a bizodalom' vissza-törését, a hitelét, és a köz-tsendességét akadajozza.

A Messenger, mártz. 17-dikén jelentí:

“Gérard Marsal Fővezérré tétetett azon hadseregen, mely ezen órában az Alpes alatt gyűl össze. — Egy nantesi Levél mártz. 13-dikáról, ugyanazon Journálban azt beszéli, hogy Clouet és Hubert Generálok eltűntek az 8' lakhelyekből. A' kir. Procurator Chateaubriand, a' meilleraye klastromban az országlószéknek sok, elenségei által írott leveleit, és számos jövendőléseket találtak, melyek Lajos-Filip Király' megölettetését, s a' levett familia' újra-betételét hirdetik. Mindezek a' Congregation - eredetirások, úgy láttzik egy szerzőtől származtak.

Mártz. 15-dikén két Kurír érkezett Mádriddból a' spanyol Követséghez, Párisba. A' magános Levelek azt állítják, hogy a' mádridi udvari Journálban közölt beszéd, hazugság volna, és a' Leon szigeti lázadás, valódi pártütés. Több tartományi lázadásokról is szólnak.

A' mártz. 20-dikai Moniteurben ez a' tzi-
ke van: "Hírünk van, hogy parantsolat ment ki azon fontos munkák nyomán elkez-
désére, melyeket a' Tuilerie palotán kell tenni, hogy a' Király és familiája ottan azon tágas szobákat és belső készségeket találja, a' melyeket a' dolgok' állapotja elmúlhatatlanul szükségeseknek mutat; hogy ÓFge. ott, szándéka szerint, lakát elkezdhesse. — Azt is említi a' Moniteur, hogy ÓFge. a' jövőáprilisban, egy-időre Saint-Cloudba megyen lakni.

BELGAORSZÁG

A' Courrier de la Meuse hoz-fel egy tzi-kejt ezen kérdés alatt: "Hitvallás-e a' St. Simonismus?" A' felelet — Nem; még-pedig próbálják megmutatni, hogy a' St. Simonismus nem egyéb Pantheismusnál. E' pedig, távol-légyen, hogy hitvallás volna; sőt inkább negatioja és eltörlése minden bitvallásnak. — Utól, így szól: "Azt halljuk, hogy a' nép' egy részénél, nevezetesen a' falusiaknál, mely

a' Zeitungok által az újj Apostol St. Simon megesmerte, az a' hives támodt, hogy hitvallásról és egy valódi szentről volna szó, kit Simon-nak hínak!

LENGYELORSZÁG

Egy varsói magános Levél, mártz. 10-dikéről, a' leipzig-i Zeitungban, azt erősíti. — Podoliában Rzewuski és Tyszkiewicz Hgek. egynehány száz lovaggal Humanba mentek, ott 1500 lovasságot gyűjtöttek össze, egy gyalog regementet lefegyverkezettek, s ére, Kaminiezbe fordultak. — A' lengyel hadseregétől egy-időltá már, semmi hivatali tudósítás nem jönn Krakóba (mártz. 10); magánosok' tudósításai azt állítják, hogy jó-formán szaporodik az, és hogy a' lithau-volhiniai legioanak egy szakassza, oly' szándékkal ment volna által a' Weichselen, hogy ha lehet, lázadást indíttson Muszka-lengyelországban. Hogy némely előkelő lithau Nemesek titkos egybe-köttetésben állottak a' varsói felkelt-országlószékkel, kik azon iparkodtak, hogy a' királyságbeli mozgásokhoz kaptsolják magokat, minden kétségen kívül van, és, annál-bihetőbbnek láttzik, mivel' a' muszka Felsőbbség jónak látta, több katonaságot küldeni Lithauba, mint-sem előbb rendelték; meg is fogtak egynehány embert.

Varsónak a' fekvését e' mostani pillanatban (mártz. 9) seuki sem értheti, a' ki a' lakosok' lelkét és a' Skrzynecki Gen. erős karakterét nem esmér. Az országgyűlés' elköltöztetését egy mezővárosba, az austriai bírtok-felé, Miechowba, külföldön bizonyoson Varsó' lebukása' előpostájának tartják. Azomban, éppen azon meggyőződésnek, melyet az országgyűlés a' Varsó' védelmére tett jó rendelésekből magának szerzett, meg kell ötet határozni, ülését oda költöztetni, hogy az ország' mindennel-köz védelmezésére és a' Muszka' kivívására, szakadatlanul

munkás lehessen. Az ő jelenléte a nagyon népes krakói Vajdaságban, azon állapotba helyketi ötöt, hogy az újjonnan organizált népkatonaság felfegyverkezését siettesse, és a hadsereghez segítségket küldhessen. Semmi esetben nem zárhattja ő magát be egy ostromlott városba, 's ez által az egész Lengyelország sorsát, ezen egy városával lekötni! — A belső Minister Titoknokja előre elment az országgyűlés előtt, 's egyszermind 25,000 uniformis' (katona köntös) készítését rendelte meg Krakóban. Reménylik, hogy 2 hét alatt, azon a vidéken, össze-gyűjtenek 18,000 rekrutat, és hirtelen kitanítják azokat a katonai szolgálatra. Azzal is ketsegtetik magokat, hogy a falusi lakosok a Weichsel bal-partján, ízibe részt vesznek a városok enthusiasmusában, és az országlószéknek eszközt szolgáltatnak az ellentálas folytatására, még akkor is, ha Varsó megbukna. Azomban, az országgyűlés, számot-tartani láttik Varsó erős ellentállására.

Az újj lengyel Híradó ezt mondja: "A mi' újj Fővezérünk igen hasznos változtatást vett-elő, melynek minden jó katona örül. — Az esztendők fő-jussa (prae-rogativa, ancienneté) nem uralkodik többé a táborban. Erdem, bátorság és tsatabeli megkülömböztetés nyerik-meg egyedül a felsőbb rangot. Némellyek azt állítják, hogy még az eddig követett hadi systema is, a nemzet characterének megfelelő formát veszen magára. Sok teketoria nélkül mérészen megtámodni, — ez az, a mi a lengyel nemzet lelkében uralkodik. Minden mi régi Vezéreink így folytatták a háborút; most is így viaskodnak Dwernicki, Lagowski, és — babírkoszorúkat nyernek. Semmi kétség nints benne, hogy, sem a hadsereg száma, sem az agyuk sokasága, hanem, tsupán az erkölcsi erő, mint már másutt is említődött, szerzi-meg a győzdelmet, ha mi

az ellenséget, ámbár kevés számunkal, mérészen megtámodjuk; úgy, a mérés-ségben lakó erkölcsi erő, azaz, a bátorság által nyerjük mi azt meg. Ez a bátorság minden vakmerő megtámodással nevededik: ellenkező esetben pedig, ha tsak egy lépéssel hátrálunk is a hartzmezőről; által adjuk ezt az erkölcsi erőt az ellenségre. Végezzük szavainkat azon óhajtáson, hogy, vajha minden Vezéreink meggyőződnenek ezen igasságról, és minden módot elkövetnének, az ellenséget ezen tekintetben meghaladni.

A Varsói Híradó mártz. 17-dikéről, jelenti: "A Királyi kastély pavillonjában ahhoz készülnek, hogy a napokban az ide várt frantzia lovas Generált, Excelsmans Grófot fogadják-el. Az itteni frantzia Konzul Durand Urat vissza-hívták innen és helyette jönn Firmin Úr. — Ugyanazon nap, zajlott még a Weichsel, hol eső, hol hó, egyre esik, 's az utak napról-napra rosszabbak. Ez még is, legnagyobb oka, hogy a hartzmezőről semmit-se hallani.

A lengyel határszélről jött tudósítások mártz. 21-dikéig, jelentik, hogy Rüdiger Gen. a Bugtól ére Zamocz-felé, útban van, és a Gen.-szállásmester, Toll Gróf előgárdája, 19-dikén az említett vár előtt megjelent. — Dwernicki lengyel Gen. minden-felől vissza-húzódott, és az ő kiküldött labodázóinak meneteléből ítélve, úgy-láttik, hogy megpróbálja Zawichostnál jönni által a Weichselen. — Muszka lovasság-szakaszok, Janowban és Bilgoray-ban voltak, mellyek a Dwernicki Gen. egyesülését a Weichselen nagyongátolták. — A lengyel nemzeti Bank pénzeit Varsóból, Kielce-be (Krakó-felé) vitték-el.

Varsói Levelek mártz. 18-dikáról jelentik: "Kétségtelen, hogy a muszka hadsereg sok helyen a Weichsel jobb partján, Garwolintól Pulawy-ig az által-

menetelhez készül. Idevaló Katonák úgy vélekednek, hogy a' Wieprz-nek a' Weichselbe-foljásánál, és így, Stenzyka és Pulawy között, lenne a' választott fő-általmenetel; minthogy a' Wieprz-foljő, melynek mindegyik partja a' Muszkák' kezében van, jó módot mutat, ára a' szükséges hidakat felrakni, 's így, a' Weichselbe úsztatni.

A' lengyel katonaságnak tehát ellyan állást kell keresni, mellyek ezen két hely' védelmezését lehetségessé tegye, hogy mindenüve, a' hova a' környület kívánja, 24 óra alatt 15,000 embert, egybe lehessen húzni.

SÁRDINIA

Turini tudósítások szerint ÖFge. a' Király, fel-lábbadozásában, meghülés által, mártz. 13-dikán, újra gyűlést-hidegbe esvén, rosszúl-lett; mely nyavaja a' recidiva' első napjaiban tűnődést szerzett; de az utolsó tudósítások szerint a' turini Udvari Híradóban, újjabb-újjabb érvágások után, a' Ufgesu Betegnéle lapotja jobbra fordúlt mártz. 16-dikán. A' következő éjj, 17-dikre-viradóra, nem volt oly' nyugtalan mint az elébbi, a' hideglelés kitérése-se volt oly' mérges 16-dikán este.

GÖRÖGORSZÁG

Syra, jan. 22. — A' Kréta' (Candia) sorsa valósággal könyhullatást érdemel. Nyomorúság, gyötrődés, de még-inkább a' 3 szövetséges Hatalom' Admiráljainak készülletei által elrémülvén annak görög lakosai, megadták magokat, azon feltételek alatt, hogy birtokotskaikban bátorsággal maradhatnak, vagy pedig vagyonaikkal és fegyvereikkel elmehetnek a' hova nekik tetszik; és most, kíméletlenül vetkeztetik azokat ki fegyvereikből, 's kényszerítik a' szigeten maradni. E' mellett, szorongattja őket az egyiptomi Basa a' nagy adóval a' fejektől. Hogy

pedig a' szerentsétlenség' pohara telelegyen, behozta rájuk az egész egyiptomi jobbágyi robotot, rettentő kiterjedésében és magát egyedülvaló birtokossának és földesuranak tette az országban, minden föld szántóföldre és kaszállóra, sőt még minden darab marhára, és gyümölcstára, a' mi több, még a' méhekre is nagy adót vetett. Az egész szigeten, valamint Egyiptomban, a' gazdaságok' terményeivel, egyedül kereskedik, kiszabott áran szedvén-el minden földmivelőtől az övét, a' barbarus Despota.

TÖRÖKORSZÁG

A' Smyrna Courrier szerint, jan. 20-dikáig, Konst. poljból, jan. 11-dikéről: "A' lengyelországi felzendülésről jött tudósítás nagy felindulást okozott itt. Törökország, nem maradhat hideg-vérrel ezen fontos mozdulásnál. Frantziaország' újj állása, az Ottomanok' ezen legrégebb szövetségeséje', úgy-láttzik, szerzett nekik valami bizodalmat magokhoz, és a' párisi 's londoni Kabinétok között álló egygyesség, megerősítvén azt a' hajlandóságot. Ezen hónap' (jan.) 8-dikán, az áng. Követ, értekeződött a' Reissfeffendivel, melynek tárgyát a' mostani szerkezetek könnyen kitaláltathatják. — Athenéről szépeket beszél ugyanaz a' Courrier. Sok derek idegen nemzetbeliek kívánnak ott fekvő jóságot szerezni. Malcolm adm. vett már egy kertet, a' Titoknokja pedig a' városban egy házat. Azt hiszik, hogy Attika-ban módi fog lenni a' Villák (múlato mezei jóságok') szaporítása. Az Olajfásoknak nagy részét a' piacenzai Herctzegasszony szerette-meg.

MAGYARORSZÁG

Temesvár, Mártz. 16. — Hazánknak vég-vidékén fekvő Temes Vármegye az új katonáknak kiállítását, öszveiras és sorsvonás által rendelte. Ezen rendelést a' Vármegye' tisztviselői és kiküldöttjei példás szorgalmatossággal és ritka

ügyességgel, oly' szerénységgel és fogadtatással teljesítették, hogy a' rendelt mód által kiválasztott újonczok már a' folyó esztendő Februárius havának 24-dik napján, megyénknek minden Helységeiből, Városunkba, a' Vármegye' házához hoztattak, a' honnan musika hangzások között zászlók alatt vezettek beiktatás végett a' várba. Megkülönböztette magát ez' alkalmatossággal a' már tiszta hazafiságáról 's igasság-szeretetéről esmért Tek. Rétháti Kövér János Úr, T. N. Temes-Vármegyének, Temesi járásbeli fő Szolgabírája, ki a' Járásában lévő népet úgy fel tudta buzdítani, hogy a' sors által választott újonczok, Helységek zászlójával és musika szóval önként jelennének meg fő Birájok szállásán. A' 375 főből álló sereg, Jóssef külső városból, a' Várban lévő beavatás helyre a' tisztelt fő Szolgabíró és Kubinyi Meskó Ezékiel tiszteletbeli Szolgabíró Úr által illyen rendel vezetett: Az egész tsapat sereg 16 tsapatra vólt osztva. Az előlmenő tsapatot követte egy török musikas banda, azután egy ölj személyből álló sor ment, melynek közepén Palagy Tisztartó Úr, ezen felyülírással díszesített: a' "Magyar hazaért" fejer zászlót, két végén pedig a' sors húzás jegyző Könyvet és a' Szerentse' edényét két köz adózó Oláh vitte, a' sereg közepén a' tsapat nagy zászlója vitetett. A' Sereg utó-tsapatját követte Joanovits Tisztartó Úrnak vezérlése alatt, zöldzászlóval, a' másokért katonáskodni önként kívánók tsapatja. A' városnak azon útszáit és piatait, melyeken az említett sereg a' külső városból a' várba ment, mindenütt nagyszámu sokaság borította. Köz-öröm-érzés zajgott a' jelenlévő Népségnek szájából, a' Királyhoz, Hazához 's Törvényhez illő hűség, szeretet 's tisztelet lángolt szívében.

ELADÓ JÓFÉLE BOROK

Néhai Kis Jóssef Úr M. Igeni pin-

tzéiben (Alsó Fejérvgyében) finom asszuszöllőbor, különös jó kövér-szöllő-és piros borok vagynak, mintegy 1500 veder mindősze, eladók. A' kinek teltzeni fog 50-es Hordókkal, vagy kisebb edényekben, átalagokban-is, adattatnak kész pénzért. Az alku megesik, ha a' vásárló megkóstolja a' borokat, Igenben.

HIRDETÉS

Ezennel köz hírré tétetik, hogy ezen Erdélyi k. nagy Fejedelemségben a' Küüllő Vármegyében Fekvő Potstelki Fiscalis Jóság, nem külömben Mártontelkén találtató Fiscalis Portio (oconomia) egy újjonnan rendelt közönséges Kotyavetye útján a' többet Igérőnek 1831-dik esztendő május hónapja 1-ső napjától kezdődve tizenöt egymásután következő esztendőkre április 21-dikén 1831 a' Fel-séges Királyi Thesauraria Praesidialis Cancelláriáján reggeli 9 órakor haszon bérbe (arendába) ki fognak adattatni.

Mely Licitatio oly' hozzá adással tétetik köz hírré, hogy minden licitalni kívánó a' meghatározott Bánat pénzel, mely a' ki kiáltandó 1954 Rf. Conventios pénzbe való Summának egy tizedje fog lenni, jelennék-meg az Licitatoria, mely Bánat-péNZ a' többieknek a' Kotyavetye után töstént, a' többet Igérőnek pedig a' kötelező Levél kelése, és a' Cautio' letétele után fog vissza adattatni, vagy pedig a' Cautio potlására fordítatni.

—O—

Felső 'Suk, Köteland, és Szováton lévő Fiscalis Jóságoknak arendába léendő ki adása ezen hónapnak 14-dikén itt Kološvárt a' k. Fő Harmintzadnál újjolag fog licitaltatni 15. esztendőre.

A' Maros Ujvári Fiscalis Jóságnak arendába léendő ki adása 15. esztendőre hasonlóképpen 14-dikén ezen hónapnak N. E. nyeden a' k. Fiscalis Lázár István Úrnak a' quartélján reggel 9 órakkor fog tartatni.